De algemene begraafplaats Oosterhesselen

De algemene begraafplaats in Oosterhesselen werd 1871 aangelegd en in gebruik genomen. In 1928 en 1949 uitgebreid en heringericht. Het oudste deel werd toen geruimd. In 1959 kwam er een nieuwe ingang aan de Weth. Schepersweg.

Voor 1871 werden de doden begraven in en rond de kerk. Uit de periode vóór de bekering tot het christendom (kerstening) kennen we in Oosterhesselen de rijengrafvelden, de grafheuvels en urnenvelden.
In de Franse tijd werd het begraven in kerken om hygiënische redenen verboden. Deze maatregel werd in 1829 officieel. Elke gemeente met meer dan 1000 inwoners diende een begraafplaats aan te leggen buiten de bebouwde kom.

De begraafplaats

De begraafplaats telt ruim 1100 graven. Naast de graven zijn er urnenmuren, urnenkeldertjes en er is een klein strooiveld. De begraafplaats is omgeven door een beukenhaag. Vandaar de uitdrukking: *'Ze hebt hum achter de beukenheeg bracht'* ofwel hij is overleden.

Bijzondere graven

Opvallend zijn de graven van belangrijke families uit Oosterhesselen, Gees en Zwinderen. Deze zijn bijna allemaal omgeven door een smeedijzeren hekwerk. Op de staanders zijn granaatappels (symbool van vruchtbaarheid) of pijnappels (symbool van de onsterfelijkheid) aangebracht en de spijlen zijn voorzien van pijlpunten in de vorm van een gestileerde lelie (symbool van de reinheid en zuiverheid). Deze omheinde graven worden ook wel *Hortus Concluses*, omheinde of gesloten tuin, genoemd. Ze werden gezien als voorportaal van het paradijs.

Bijzondere personen en graven

Op de begraafplaats zijn vier burgemeesters, drie predikanten, twee adellijke bewoners van havezate De Klencke en drie oorlogsslachtoffers begraven.

Johannes Petrus Willinge burgemeester/secretaris van 1850-1889 in Oosterhesselen en Zweeloo.

Simon Johannes Mattheas van Moock van 1892-1910 burgemeester van Oosterhesselen.

Cornelis de Kock van 1937-1944 burgemeester van Oosterhesselen. Hij werd op 18 september 1944 vermoord door Duitse en Nederlandse SD'ers.

Wijbrand Johan Antonie Christiaan de Vries burgemeester van 1959-1960.

Jan Ernst Willem Verschuir van 1858-1871 predikant te Oosterhesselen.

Duurt Wiegers Beukema was van 1893-1904 predikant van Oosterhesselen. Zijn drie kinderen stierven op jonge leeftijd en zijn hier begraven.

Johannes Marinus Willemsen van 1965 – 1976 predikant te Oosterhesselen.

Willem Adolf Lenderink predikant in Ihrhove, Bentheim, Gees en Wieringen.

Hendrik Jacob Pieter van der Wijck (jonker Pieter) en **Gerritdina Wilhelmina, baronesse van Dedem** waren eigenaar en bewoners van havezate De Klencke. Hendrik Jacob Pieter was ook oud-rijksontvanger en lid van Provinciale Staten. Een bijzonder monument siert hun graf. Opvallend is dat de zeldzame en kalkminnende steenbreekvaren op hun graf groeit.

Hendrik Lip werd op 24-09-1943 bij zijn ouderlijke huis door een SD'er neergeschoten. Hij was ondergedoken om zich te onttrekken aan de arbeidsinzet in Duitsland. Hij was even thuis, maar is waarschijnlijk verraden. Hij probeerde nog te ontvluchten. Het grafmonument is een geschenk van de bevolking van Oosterhesselen.

Gerrit Zwols overleed op 14 november 1944 te Schwesing bij Husum in Ost-Friesland een bijkamp van het beruchte concentratiekamp Neuengamme. Op 11-5-1955 werd hij herbegraven in Oosterhesselen.

Grafsymboliek

Op de graven komen een mooie voorbeelden van grafsymboliek voor. De treurboom en de lauwertak het meest en een enkele keer de vlinder als symbool van de vergankelijkheid. Opvallend zijn de graven van de familie Lanting. Op 11 zerken komen dezelfde symbolen voor. De staartbijtende slang (de ouroboros), de zeis en een flambouw met levensvlam.

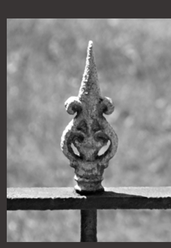

Graftrommels

Graftrommels waren in het begin van de 20e eeuw zeer populair. Op de begraafplaats komen er nog tien voor, 5 grote (staand) en 5 kleine hangend. Een graftrommel is een met glas afgesloten trommel van metaal (ijzer, blik, koper), ovaal, rond of vierkant van vorm. Ze bevatten meestal een krans van bladeren en bloemen van zink of porselein.

Knekelput

In 1949 werd het oudste deel van de begraafplaats met graven van voor 1900 geruimd. De beenderen (knekels) die daarbij werden aangetroffen zijn verzameld in een grote put, vandaar knekelput of knekelgraf. Het bevindt zich onder de begroeiing in het ronde perk nabij de hoofdingang.

Het baarhuisje

In 1872 werd elke begraafplaats verplicht een baarhuisje (lijkenhuisje of dodenhuisje) te hebben. Hierin werden overledenen opgebaard, die aan een besmettelijke ziekte waren overleden of mensen, die schijndood waren. Op het platteland zijn deze huisjes nauwelijks gebruikt. Heden ten dage dienen ze veelal als opslagruimte van tuingereedschap voor de beheerder van de begraafplaats.

Beplanting

De begraafplaats is omgeven door een beukenhaag. Aan weerszijden van de hoofdingang staan twee treurbeuken. Opvallend zijn de rododendrons en de oude taxusbomen.